

الأُصُولُ السِّتَّةُ

USÛLÛ'S-SİTTE

ALTI ESAS

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

GİRİŞ

USÛLÛ'S-SİTTE

ALTI ESAS

ESER HAKKINDA

Usûlû's-Sitte, Şeyh Muhammed'in Müslümanın dinini doğru anlaması ve koruması için önemli gördüğü altı temel esası açıkladığı kısa fakat kapsamlı bir risaledir. Eser; tevhidi ve şirki tanımayı, Müslümanların hak üzere birleşmesini, yöneticilere meşru konularda itaati, gerçek ilim ve âlimleri tanımayı, Allah'ın velilerinin kimler olduğunu bilmeyi ve Kur'an ile Sünnet'e doğru şekilde bağlanmayı öğretir.

ESERİN HEDEFİ

Bu risalenin hedefi, Müslümana dinin temel meselelerinde sağlam bir ölçü kazandırmaktır. İnsan tevhidi bilirse şirkten, Sünnet'i bilirse bid'atten, ilmi bilirse cehaletten, hak âlimleri tanırsa sahte önderlerden, gerçek velâyeti bilirse aşırılıktan korunur. Kur'an ve Sünnet'e bağlılık ise kişiyi insanların sözlerini delilin önüne geçirmekten korur.

NEDEN ÖĞRENİYORUZ?

Bu altı esas yalnızca bilinmek için değil, hayatta ölçü edinmek için öğrenilir. Müslüman inancını, ibadetini, ilmini ve insanlarla ilişkisini Allah'ın Kitabı ve Resûlullah'ın ﷺ Sünneti üzerine kurar.

SON SÖZ

Doğru ölçüyü bilen, hakkı bâtıldan; Sünnet'i bid'atten; tevhidi şirkten ayırmayı öğrenir.

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

1. ESAS

إخلاص الدين لله تعالى وحده لا شريك له،
وبيان ضده الذي هو الشرك بالله

Dini yalnız Allah Teâlâ'ya hâlis kılmak, O'na hiçbir şeyi ortak koşmamak ve bunun zıddı olan Allah'a şirki açıklamaktır.

ŞERH

Tevhidin temeli, bütün ibadetleri yalnız Allah'a yapmaktır. Kul, Allah'ın tek yaratıcı ve rızık verici olduğuna inandığı gibi, ibadetin de yalnız O'nun hakkı olduğuna inanır. Dua, yardım dileme, tevekkül, korku, ümit, kurban ve adak gibi ibadetler yalnız Allah'a yöneltilir. İhlâs, ibadeti yalnız Allah için yapmak; şirk ise Allah'a ait olan bir ibadeti başkasına yöneltmektir.

Mekke müşrikleri Allah'ın yaratıcı ve rızık verici olduğunu kabul ediyor, fakat ibadetlerinde başkalarını Allah'a ortak koşuyorlardı. Bu sebeple yalnız Allah'ın yaratıcı olduğunu kabul etmek tevhidin tamamı değildir.

Peygamberlerin davetinin özü, insanları yalnız Allah'a ibadet etmeye çağırmaktır. Salih kimseleri sevmek meşrudur; fakat onlara dua etmek ve ibadet yöneltmek meşru değildir.

Tevhid yalnız dil ile söylenen bir söz değil, kalpte kabul edilen ve amelle yaşanan bir kulluktur. Müslüman bütün ibadetini yalnız Allah'a tahsis eder.

AYET

قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي
وَمَجْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ لَا شَرِيكَ لَهُ

“De ki: Şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm âlemlerin Rabbi Allah içindir. O'nun hiçbir ortağı yoktur.”

(En'âm, 162-163)

HADİS

مَنْ مَاتَ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا
دَخَلَ الْجَنَّةَ

“Kim Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmadan ölürse cennete girer.”

(Müslim, İmân, 151)

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

2. ESAS

الأجتماع في الدين والنهي عن التفرق فيه

Dinde birleşmek ve
onda ayrılığa düşmekten sakındırmaktır.

ŞERH

Allah, Müslümanlara hak din üzerinde birleşmelerini ve ayrılığa düşmemelerini emretmiştir. Bu birlik, insanların görüşleri veya gelenekleri üzerinde değil, Kur'an ve sahih Sünnet üzerinde gerçekleşir.

Birlik demek, hak ile bâtılı birbirine karıştırmak değildir. Müminlerin birleşeceği ölçü vahiydir. Allah'ın Kitabı ve Resûlullah'ın sünneti anlaşmazlıklarda hakem kabul edilir.

Dinde ayrılığın önemli sebeplerinden biri, delili bırakıp şahıslara, gruplara ve taassuba bağlanmaktır. Müslüman hakkı kim söylerse söylesin kabul eder; kişileri hakkın önüne geçirmez.

Sahabenin yolu, Kur'an'a ve Resûlullah'ın sünnetine teslim olmaktır. Sonradan ortaya çıkan bid'atler, hevâlar ve taassuplar ise ümmet içerisinde ayrılığın çoğalmasına sebep olmuştur.

Müslüman, sünnete sarılır ve bid'atten sakınır. İhtilaf meydana geldiğinde kendi arzusuna değil, delile döner. Çünkü hakka dönüş, kalpleri ve yolu birleştirir.

Hak üzere birlik rahmet ve kuvvettir. Bâtıl üzerinde birleşmek ise dinin istediği birlik değildir. Ölçü insanların çokluğu değil, Kur'an ve Sünnete uygunluktur.

AYET

“Hep birlikte Allah'ın ipine
sımsıkı sarılın;
ayrılığa düşmeyin.”
(Âl-i İmrân, 3/103)

HADİS

“Kim benden sonra yaşarsa
çok ihtilaf görecektir.
Size benim sünnetime ve doğru
yolda olan râşid halifelerin sünnetine
sarılmanızı tavsiye ederim.”
(Ebû Dâvûd, Sünnet, 5;
Tirmizî, İlim, 16)

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

3. ESAS

السَّمْعُ وَالطَّاعَةُ لَوْلَاةِ الْأَمْرِ

Yöneticileri dinlemek ve onlara meşru olan hususlarda itaat etmektir.

ŞERH

- ✱ İslam, Müslüman toplumun düzenini korumayı ve fitneye sürüklenmemeyi emreder. Bu sebeple Müslüman yöneticilere, Allah'a isyan içermeyen işlerde itaat edilir.
- ✱ Yöneticiye itaat mutlak değildir. Allah'a isyan olan bir emir verildiğinde o emre itaat edilmez. Çünkü yaratılmışta itaat, Allah'a karşı gelme pahasına olamaz.
- ✱ Yöneticinin zulmetmesi veya hata işlemesi, her durumda ona karşı çıkmayı meşru hâle getirmez. Müslüman sabır, nasihat ve meşru yollarla hareket eder; toplumun kanını dökecek ve daha büyük fitne meydana getirecek davranışlardan sakınır.
- ✱ Ehl-i sünnetin bu konudaki önemli ölçülerinden biri, yöneticinin şahsını değil toplumun maslahatını gözetmektir. Çünkü kontrolsüz isyanlar çoğu zaman zulmü ortadan kaldırmak yerine daha büyük kötülöklere yol açabilir.
- ✱ Yöneticiye nasihat yapılır; fakat nasihat hakaret, kışkırtma ve fitneye dönüştürölmez. Müslüman hakkı söylerken hikmeti, adaleti ve ortaya çıkabilecek sonuçları gözetir.
- ✱ Bu itaat, yöneticinin her yaptığını doğru kabul etmek anlamına gelmez. Yanlış yanlış bilmekle beraber, şeriatın belirlediği sınırlar korunur. Böylece hem hak savunulur hem de toplum fitneden korunur.

AYET

“Ey iman edenler!
Allah'a itaat edin,
Peygambere itaat edin
ve sizden olan
emir sahiplerine de.”

(en-Nisâ, 4/59)

HADİS

“Müslümanın, günah işlemesi emredilmedikçe hoşlandığı ve hoşlanmadığı şeylerde dinleyip itaat etmesi gerekir. Günah emredildiğinde ise dinlemek ve itaat etmek yoktur.”

(Buhârî, Ahkâm, 4;
Müslim, İmâre, 38)

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

4. ESAS

بيان العلم والعلماء والفقهاء وبيان من تشبه بهم وليس منهم

İlmi ve âlimleri, fıkhi ve fakihleri açıklamak;
ayrıca onlara benzediği hâlde
gerçekte onlardan olmayanları ortaya koymaktır.

ŞERH

- ✽ Din, bilgisizce konuşmakla değil, Allah'ın kitabını ve Resûlullah'ın sahih sünnetini öğrenmekle anlaşılır. Faydalı ilim, insanı Rabbini tanımaya, tevhidi korumaya ve sünnete uymaya götüren ilimdir.
- ✽ Gerçek âlim, yalnızca çok konuşan veya çok bilgi aktaran kimse değildir. Âlim, vahyi anlayan, bildiğiyle amel eden, Allah'tan korkan ve insanlara hakkı deliliyle öğreten kimsedir.
- ✽ Fıkıh da yalnız birtakım meseleleri ezberlemek değildir. Dini doğru anlamak, nasları yerli yerine koymak ve Allah'ın muradını Kitap ve sünnet ışığında kavramaktır.
- ✽ İlim görüntüsü taşıdığı hâlde vahiyden uzaklaşan, hakkı bâtılla karıştıran ve insanları delilsiz sözlere çağıran kimse gerçek âlimin vasfını taşımaz.
- ✽ Bu sebeple Müslüman, dinini kimden öğrendiğine dikkat eder. Şöhret, güzel konuşma veya insanların çokluğu tek başına ilmin ölçüsü değildir; ölçü Kur'an, sahih sünnet ve bunların doğru anlaşılmasıdır.
- ✽ İlim ameli gerektirir. Bildiğiyle amel etmeyen kimsenin ilmi kendi aleyhine delil olabilir. Faydalı ilmin alameti; kişide iman, takva, sünnete bağlılık ve güzel amel meydana getirmesidir.

AYET

“Allah’a karşı kulları içinde
ancak âlimler hakkıyla
haşyet duyar.”
(Fâtır, 35/28)

HADİS

“Allah kimin hakkında
hayır dilerse
onu dinde fakih kılar.”
(Buhârî, İlim, 10;
Müslim, Zekât, 98)

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

5. ESAS

بيان الله سبحانه للأولياء وتفريقه بينهم وبين المتشبهين بهم من أعدائه المناققين والفجار

Allah Teâlâ'nın velilerini açıklaması ve onları, kendilerine benzeyen fakat Allah'ın düşmanlarından olan münafık ve günahkârlardan ayırmasıdır.

ŞERH

- ✽ Allah'ın velisi olmak kuru bir iddia, özel bir kıyafet veya insanlar arasında şöhret sahibi olmakla gerçekleşmez. Kur'an, Allah'ın velilerini iman ve takva ile tarif etmiştir.
- ✽ Gerçek veli, Allah'a iman eden, tevhidi koruyan, haramlardan sakınan ve Resûlullah'ın sünnetine uyan kimsedir. Velâyetin temeli, Kitap ve sünnete bağlılıktır.
- ✽ Bir kimsenin olağanüstü şeyler göstermesi onun Allah'ın velisi olduğuna tek başına delil değildir. Ölçü keramet iddiası değil; kişinin tevhidi, takvası ve sünnete ittibasıdır.
- ✽ Allah sevgisinin de açık bir ölçüsü vardır: Resûlullah'a uymak. Peygamberin yoluna aykırı hareket ederek Allah'a yakınlık iddia etmek doğru değildir.
- ✽ Bu nedenle Müslüman şahıslara körü körüne bağlanmaz. Bir kimsenin sözünü ve amelini Kur'an ve sünnet ölçüsünde değerlendirir; hakka uyarsa kabul eder, aykırıysa terk eder.
- ✽ Gerçek velâyet insanı şeriattan uzaklaştırmaz; aksine Allah'a itaati artırır. İman kuvvetlendikçe ve takva arttıkça kulun Allah'a yakınlığı da artar.

AYET

“Dikkat edin! Allah'ın velilerine korku yoktur; onlar üzülmeyeceklerdir. Onlar iman eden ve takva sahibi olan kimselerdir.”
(Yûnus, 10/62–63)

HADİS

Allah Teâlâ buyurdu ki:
“Kim benim bir velime düşmanlık ederse, ona savaş ilan ederim.”
(Buhârî, Rikâk, 38)

6. ESAS

رد الشبهة التي وضعها الشيطان في ترك القرآن والسنة واتباع الآراء والأهواء المتفرقة المختلفة

Şeytanın, Kur'an ve sünneti terk ettirmek ve birbirinden farklı görüş ve hevâlara uydurmak için ortaya attığı şüpheyi reddetmektir.

ŞERH

- ✽ Kur'an ve sünnet, Müslümanın dinini öğrendiği temel kaynaktır. Hidayet, insanların değişen görüşlerinde değil, Allah'ın vahyinde aranır.
- ✽ Şeytan, "Kur'an ve sünneti ancak mutlak müctehid anlayabilir; sıradan Müslüman bunlardan hidayet aramamalıdır" diyerek insanları doğrudan vahiyden uzaklaştırmak için bir şüphe ortaya koymuştur.
- ✽ Her Müslüman gücü ve bilgisi ölçüsünde vahyi öğrenir. Bilmediği meselelerde ise ehil ilim sahiplerine sorar. Böylece ne bilgisizce hüküm verir ne de Kur'an ve sünnetle bağını koparır.
- ✽ Âlimlerden faydalanmak ile körü körüne taklit birbirinden ayrılmalıdır. Âlim, kişiyi kendisine değil; delile, Kur'an'a ve Resûlullah'ın sünnetine yönlendirir.
- ✽ Hevâ ise kişinin delili değil kendi arzusunu ölçü edinmesidir. Mümin, hoşuna gitmese bile sahih delil açık olduğunda ona teslim olmaya çalışır.
- ✽ Bu esasın hedefi ilmi ve âlimleri değersizleştirmek değildir. Aksine dini ehil âlimlerden öğrenirken asıl kaynağın Kur'an ve sünnet olduğunu unutmamaktır.

AYET

"Eğer bilmiyorsanız zikir ehline sorun."

(en-Nahl, 16/43)

HADİS

"Size iki şey bıraktım.
Onlara sımsıkı sarıldığınız
sürece sapmazsınız:
Allah'ın Kitabı ve
Peygamberinin sünneti."
(Mâlik, el-Muvatta, Kader, 3)

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için ♥ teşekkür ederim.